

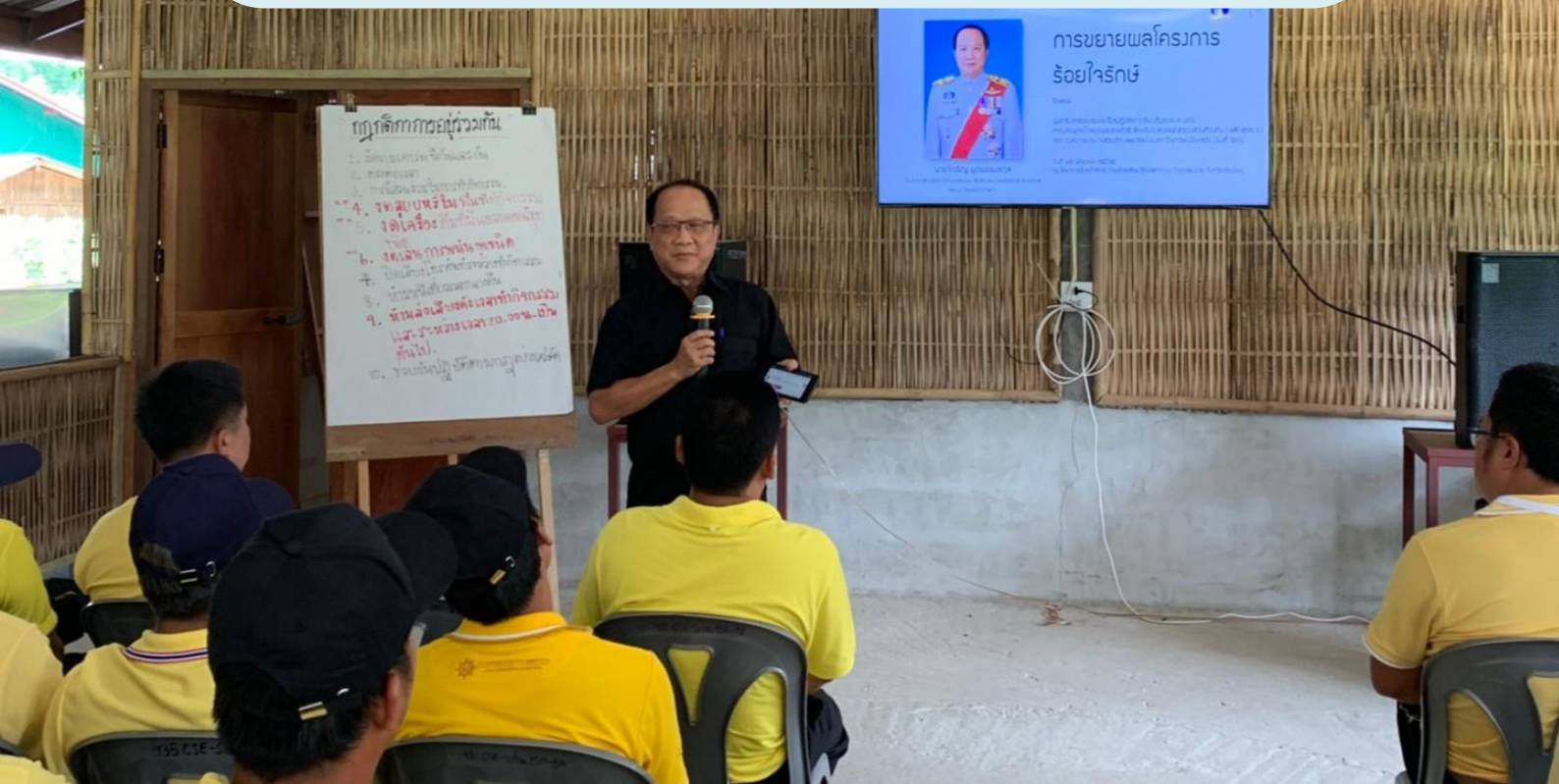
หลักสูตรอบรม การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้

แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/63

วันที่ 12 – 13 มิถุนายน 2562 ผู้เข้าร่วมอบรม 56 คน

จากองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

นายจำเริญ ยุติธรรมสกุล ที่ปรึกษาด้านส่งเสริมและ
พัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ และรักษาการเลขาธิการ
มูลนิธิรากแก้ว

ได้กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการร้อยใจรักษ์
ซึ่งมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้เข้ามา
ดำเนินการในหมู่บ้านห้วยส้านและหมู่บ้านข้างเคียงที่มีปัญหา
เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยใช้แนวทางการพัฒนาทางเลือก
เพื่อสร้างโอกาสในการปรับเปลี่ยนชีวิตจากการเกี่ยวข้องกับ
การค้ายาเสพติด มาเป็นการประกอบอาชีพที่สุจริต ซึ่งการ
พัฒนาในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์ จึงได้นำเอารูปแบบ
การพัฒนาดอยตุงมาเป็นโมเดลหลักในการพัฒนาพื้นที่

สำหรับหลักสูตรการอบรมนี้รัฐบาลได้แต่งตั้ง
คณะกรรมการอำนวยการโครงการร้อยใจรักษ์ มีนโยบายให้
ขยายผลโครงการฯ ไปสู่พื้นที่อำเภอชายแดนใน 4 จังหวัด คือ
เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน และพะเยา จำนวน 19 อำเภอ
โดยมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้

สิ่งที่คาดหวังในการอบรม คือ การมีส่วนร่วม
แลกเปลี่ยนจากทุกคน และการนำประสบการณ์จากการเรียนรู้
แนวทางพระราชดำริหลักการทรงงาน และศาสตร์พระราช
“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่าง
เหมาะสมกับชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ปัญหาของ
ชุมชน โดยชุมชนเป็นแกนหลักในการดำเนินงาน และท้องถิ่น
สนับสนุนงบประมาณ

หลักการพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

นายยุทธชัย ตาห่อ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง

ในพระบรมราชูปถัมภ์ บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ คือ

1. **การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง** โดยดูทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับชุมชนได้
2. **การพัฒนาตามลำดับขั้น** ซึ่งมี 3 ระยะ คือ **ขั้นอยู่รอด** ดูจากการมีข้าวกินตลอดทั้งปี สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและไม่สร้างหนี้เพิ่ม **ขั้นพอเพียง** คือ มีรายได้มั่นคงสามารถเพิ่มผลผลิตได้ และ**ขั้นยั่งยืน** คือ การมีเงินออม มีการรวมกลุ่มและพึ่งพาตนเองได้
3. **การพัฒนาเชิงพื้นที่** คือ การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดทั้งกระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ โครงการร้อยใจรักษ์มีการสำรวจข้อมูลจริงร่วมกับหน่วยงานต่างๆ การคืนข้อมูล เพื่อให้ชาวบ้านรู้สาเหตุของปัญหาของตนเอง และประเมินความพร้อมของชาวบ้านในการสละแรงงาน
4. **การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร** โดยดูจากผลการพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของชาวบ้านเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การพัฒนาระบบน้ำ

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้
อ่างพวงขอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่
แปลงเกษตรด้วยระบบกาลักน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้
กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุม
และชาวบ้านต้องสละแรงงานการทำงานบูรณาการ
ร่วมกับหน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่
โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ในหมู่บ้านมีระบบกรองน้ำหรือไม่

ตอบ : เครื่องกรองน้ำจะมีอยู่ทุกครัวเรือน

ถาม : หากจะนำน้ำจากที่ต่ำ ขึ้นที่สูง ต้องใช้วิธีใด

ตอบ : ใช้ระบบตะบันน้ำ แต่น้ำในห้วยต้องไหลตลอด
ถึงจะใช้ระบบตะบันน้ำได้

ถาม : เขตต้นน้ำอยู่ในเขตพื้นที่ป่าและไม่สามารถนำ
น้ำลงมาใช้ได้ จะมีวิธีการอย่างไรที่จะสามารถนำน้ำลง
มาให้ได้

ตอบ : ต้องขออนุญาตการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่า
ตามลำดับก่อน ถึงจะสามารถดำเนินการได้ หากไม่
ดำเนินการตามขั้นตอน จะเป็นการกระทำผิดกฎหมาย

ถาม : การบริหารจัดการน้ำในชุมชนทำอย่างไร

ตอบ : มีการตั้งคณะกรรมการน้ำในหมู่บ้าน ตอนนี้มี 3 คน
คนแรกทำหน้าที่บันทึกมิเตอร์น้ำ คนที่สองทำหน้าที่
ซ่อมแซมระบบน้ำเวลามีปัญหา โดยมีคำตอบแทนให้
ร้อยละสิบบาทของค่าน้ำ

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 เกษตรพอเพียง

พืชระยะยาวไม้ผล

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน
ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด ฯลฯ โดยไล่
ระดับตามความต้องการน้ำของพืช และความสูงของพื้นที่
เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้านและสร้างรายได้
เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่าอนุรักษ์ ป่า
ใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่นา นอกจากนี้ พัฒนา
ต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วง
น้ำดอกไม้ เพื่อการส่งออก CP และดอยคำ เป็นแหล่ง
ตลาดรับซื้อผลผลิตและการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : จะทำอย่างไรให้พ่อค้าคนกลางไม่กดราคา
ผลผลิต

ตอบ : การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อย่างในพื้นที่
โครงการก็มีการจัดตั้งวิสาหกิจกลุ่มผู้ปลูกมะม่วง
เพื่อจะได้เป็นการต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง หรือ
บริษัทที่รับซื้อ

ถาม : มีปัญหาเกี่ยวกับศัตรูพืชกินมะม่วง ไหม

ตอบ : มี ได้แก่ เพลี้ยไฟ หรือพวกเชื้อรา ก็จำเป็นที่
ต้องใช้สารเคมีควบคุมโรค เช่น ฟิโพรนิล หากมีการ
ระบาดหนักจะใช้ยาเอ็กซอล

ถาม : บริษัทที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อรับซื้อผลผลิต
มะม่วงมีบริษัทใดบ้าง

ตอบ : CP เทสโก้โลตัส และดอยคำ

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 ความมั่นคงทางอาหาร ข้าว พืชอายุสั้น 1 ไร่ 1 แสน

การเพิ่มผลผลิตข้าว ข้าวพันธุ์อีโต้เป็นพันธุ์ท้องถิ่น โดยใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว ซึ่งจากเดิมได้ 600 กิโลกรัม/ไร่ เปลี่ยนมาเป็น 800 1,000-กิโลกรัม/ไร่ มีการทำเกษตรผสมผสานแบบครบวงจร 1 ไร่ 1 แสน (เป้าหมายคือ อยากให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน มาทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสานในพื้นที่ 1 ไร่ มีการปรับปรุงดินด้วยการหมักดินและปลูกพืชสลับหมุนเวียนกัน ทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาว และการทำปศุสัตว์)

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ต้นทุนรายจ่ายของ 1 ไร่ 1 แสน มีอะไรบ้าง

ตอบ : 1 แสนบาท คือรายทั้งหมดของปีในพื้นที่ 1 ไร่ โดยต้นทุนจะไม่ค่อยมีอะไรมากนักนอกจากอุปกรณ์ในการทำสารชีวภัณฑ์ และทำปุ๋ยชีวภาพ

ถาม : ผลผลิตที่ได้ จะนำไปขายที่ไหน

ตอบ : อันดับแรกส่งเข้าโรงครัวของโครงการ เพื่อใช้ในการประกอบอาหารให้เจ้าหน้าที่ของโครงการฯ อีกส่วนก็นำไปขายในตลาดโครงการฯ หากผลผลิตเยอะ โครงการฯ จะหาตลาดข้างนอกมารับซื้อที่โครงการฯ

ฐานการเรียนรู้ที่ 4 การทำปศุสัตว์

การส่งเสริมปศุสัตว์ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด การส่งเสริมประกอบด้วย สนับสนุนพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ ส่งเสริมกองทุนอาหารสัตว์ โดยถ่ายทอดความรู้การทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร กองทุนวัคซีน ให้ชาวบ้านทำวัคซีนเอง เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : วิธีขยายพันธุ์ห่านเป็ญทำอย่างไร

ตอบ : ตัดเป็นท่อนๆ นำไปใส่กระสอบแล้วเก็บไว้ในที่ชื้นแฉะ รอรากใหม่งอก

ถาม : เมื่อสัตว์โต จะนำไปขายตลาดที่ไหน

ตอบ : ณ ตอนนี้อยู่ระหว่างส่งเสริมให้กับชาวบ้านเลี้ยงอยู่ ยังไม่มีการขาย ต้องส่งเสริมให้ชาวบ้านเลี้ยงจำนวนมากก่อน ถึงจะขาย ซึ่งในการหาตลาดนั้นทางโครงการฯ ก็จะเป็นส่วนกลางในการหาตลาดจากแหล่งภายนอกมารับซื้อในโครงการฯ

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นางรัชณี : เป็นชาวบ้านห้วยสำนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งการค้าและเสพ แต่เป็นผู้ใช้เงินที่ได้จากการค้ายาเสพติด ไม่เคยทำงานหาเงินเอง มีญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงให้เงินใช้ตลอด ใช้ชีวิตสุขสบาย เมื่อผู้มีอิทธิพลถูกจับตัวไปและโครงการร้อยใจรักษ์เข้ามา เป็นการเปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีสิทธิมีเสียงมากขึ้น หมู่บ้านเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตอนนี้ทำงานเป็นลูกจ้างโครงการรายวัน ก็ใช้เงินประหยัด แต่ก็ภูมิใจที่หาเงินมาเลี้ยงครอบครัวได้ด้วยตนเอง

นายส่องแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพตามพ่อ เคยถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ซื้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และเคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้องได้กินยาฆ่าแมลงยาฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาจึงสมัครใจเข้าร่วมโครงการ จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิกจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้เข้ามาทำงานเป็นลูกจ้างโครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายมานิต : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้ภรรยาหมู่บ้านบ้านยะผ่า สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิตรุนแรง เข้าร่วมโครงการครั้งแรก โดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้าง อีกทั้งตนสนใจเข้าอาสาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัดคนในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดีมาก วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้านให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุรณ์ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพทั้งชายผองขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับทำเหมือนเดิม เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่ เพื่อนรอบข้างให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัย คนรอบข้างให้กำลังใจ และให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

คำถามจากผู้เข้าร่วม

จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับ
ยาเสพติด

ถาม : คุณส่องแสงคิดอะไรอยู่ ณ ตอนที่จะเลิกยาเสพติด แล้วเข้ามาโครงการฯ เพื่อหักดิบ แต่ตอนเข้าก่อนเข้ามาโครงการฯ ยังเสพยาบ้าอยู่

ตอบ : อยากจะหยุดใช้ยาเสพติด แต่ไม่มีโอกาสที่จะเลิกได้ เพราะตอนที่ใช้ยาเสพติดอยู่ทรมานร่างกายมาก เมื่อมีโอกาสจึงตัดสินใจเข้ามาหักดิบที่โครงการฯ แต่ที่เสพยาบ้าก่อนหน้านี้ เนื่องจากยาบ้ายังเหลืออยู่จึงจะเสพให้หมด แล้วเข้ามาหักดิบยา

ถาม : ผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย กับรายใหญ่ต่างกันอย่างไร

ตอบ : ผู้ค้ารายใหญ่ คือค้าแบบส่งขายตรง แต่รายย่อยคือสั่งแล้วเอามาขายทีละจำนวนไม่เยอะ

ถาม : ระบบการเงินในการค้ายาเสพติด ต้องจ่ายแบบไหน

ตอบ : เงินสด (ไม่มีการโอนเงิน) และมีตัวแทนตัวกลางในการส่งเงินและยาเสพติด

ถาม : ด้านสุขภาพ กรณีห้วยสำนเป็นหมู่บ้านปิด แล้วกรณีคนในหมู่บ้านเป็นโรค สาธารณสุขสามารถเข้าไปได้หรือไม่

ตอบ : ได้ แต่ส่วนใหญ่คนในหมู่บ้านห้วยสำนมีฐานะค่อนข้างรวย หากเจ็บไข้ได้ป่วยก็จะเดินทางไปที่โรงพยาบาลดีๆ

บทบาทของภาคราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

นายสุรัตน์ สุจาศิรวิวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านบ้านเมืองงามใต้ และ นายดวงแก้ว ยานทา ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามเหนือ ได้เกริ่นนำโครงการร้อยใจรักษ์ และได้บรรยายถึงความเป็นมาเหตุผลที่เข้าร่วมการดำเนินโครงการ ดังนี้

ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมีปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลและยาเสพติด อยู่ในระดับรุนแรงทำให้คนในชุมชนเกิดความเดือดร้อนในการใช้ชีวิตมาก หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมากทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นจำนวนมากและได้จัดประชาคมเพื่อหาความร่วมมือในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า 80% และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์ทั้งหมด ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้านห้วยส้าน หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการต่อมามีการดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้านและเข้าร่วมการพัฒนาโครงการเป็นต้นแบบการพัฒนาาร่วมกัน

ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการคือศึกษาพื้นที่สำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคมหลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลแล้วคืนข้อมูลให้แก่ชุมชน ได้จัดกระบวนการในการค้นหาปัญหาที่ต้องการให้มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชาคมซึ่งในเวทีการประชาคมได้มีหลายหน่วยงานเข้าร่วมรับฟัง และได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการจัดเวทีประชาคมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้ ปัญหาความเป็นอยู่ ปัญหาอาชีพ และปัญหาสุขภาพ หลังจากรับทราบปัญหาแล้วหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการประชาคมจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง

คำถามจากผู้เข้าร่วมอบรมการแลกเปลี่ยนภาคราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

แลกเปลี่ยนเรียนรู้

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ ต.แม่สลองนอก อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

กำนัน ต.แม่สลองนอก : ในพื้นที่ ต.แม่สลองนอก มีปัญหาเสพติดมาก หน่วยงานราชการทุกหน่วยก็ช่วยกันดำเนินการป้องกัน และปราบปราม รวมไปถึงการบำบัดรักษาในการดำเนินการนำผู้เสพ ไปเข้ารับการบำบัดรักษานั้น ในแต่ละครั้งการบำบัดรักษาค่อนข้างใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก ผลที่ได้จากการบำบัดรักษาก็ไม่ดีเท่าที่ควร ส่วนใหญ่ก็หันมาเสพยาเสพติดอีกครั้ง เนื่องจากยาเสพติดยังคงมีหลงเหลืออยู่ในพื้นที่ การบำบัดรักษาจึงไม่สามารถบรรลุผลได้ดีพอ

จากการที่ได้มาศึกษาดูงานจากการอบรมฯ แล้ว จะนำแนวคิดในการบำบัดรักษาแบบที่โครงการร้อยใจรักษ์นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของ ต.แม่สลองนอก อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

สรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

นายจำเริญ ยุติธรรมสกุล ที่ปรึกษาด้านส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ และรักษาการเลขาธิการมูลนิธิรากแก้ว

กล่าวสรุป กิจกรรมผลการอบรมและแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาโครงการฯ บ้านห้วยสำน คือ การพัฒนาให้คนมีโอกาส สร้างทางเลือกให้กับคนในพื้นที่เพื่อไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพัฒนาโครงการฯ เข้าไปพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เน้นการพัฒนาแบบองค์รวมให้ครอบคลุมทุกมิติ แต่ที่สำคัญคือการพัฒนาด้านน้ำ เพราะน้ำคือชีวิต ซึ่งเป็นการพัฒนาในขั้นพื้นฐานของการเข้าไปช่วยเหลือประชาชน หากชุมชนมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตรตลอดทั้งปี ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนก็จะอยู่ดีมีสุข สามารถทำการเกษตรเพื่อส่งผลผลิตออกขายได้ตลอดทั้งปี

การตระหนักถึงปัญหาแล้วจึงพัฒนาร่วมกันในระดับท้องถิ่นที่ท้องถิ่นหน่วยงานราชการที่สำคัญ คนในชุมชนต้องร่วมออกแรงด้วยในทุกกระบวนการ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นตลอดโครงการฯ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการดูแลไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

ได้มอบการบ้านสำหรับผู้เข้าอบรม 2 ข้อ คือ

- 1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาจากในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน
- 2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอโครงการแก้ไข ปัญหาความต้องการของหมู่บ้านชุมชน

โดยมีหลักเกณฑ์ คือ

1. เป็นโครงการที่ต้องแก้ไขปัญหาในชุมชนของท่าน โดยผ่านการเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหารระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ
3. สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ จะมิงงบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดยงบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปกิจกรรมการอบรม

สิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ คือ กระบวนการที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญ คือ การพัฒนาระบบน้ำ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็ไม่สามารถพัฒนาได้ เมื่อท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจ ต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่านต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่ และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเสนอโครงการต่อไป

สิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่จากการอบรม

สิ่งที่ได้เรียนรู้

1. การทำอ่างพวงสันเขา 2 แบบ 1) อ่างพวงพลาสติก 2) อ่างพวงชอยซีเมนต์
2. การศึกษาแหล่งน้ำ และปริมาณการไหลของน้ำก่อนที่จะนำมาใช้
3. การบริหารจัดการน้ำในชุมชน โดยการสร้างกฎระเบียบ การใช้น้ำและการติดมิเตอร์
4. การจัดสรรพื้นที่ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ป่าใช้สอย ที่เนินเขา ที่ดอน ที่นา
5. การปลูกพืช ต้นไม้ ที่มีความสวยงามเพื่อปรับภูมิทัศน์
6. การปลูกพืชหลังนาเพื่อเพิ่มรายได้
7. การทำปุ๋ยสัตว์ หมู ไก่ เป็ด
8. การทำอาหารกล้วยหมัก เพื่อลดต้นทุนการผลิต
9. การจัดตั้งกองทุน เพื่อลดต้นทุนและส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์
10. การใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการใช้สารเคมี
11. การบริหารจัดการพื้นที่

แนวทางการนำไปปรับใช้ในพื้นที่

1. การสำรวจแหล่งน้ำ และปริมาณการไหลของน้ำ
2. การจัดสรรพื้นที่ในการเพาะปลูก
3. การลดต้นทุนการใช้สารเคมี
4. การเพิ่มคุณภาพและปริมาณของผลผลิต
5. การรวมกลุ่มเพื่อต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง
6. การทำปุ๋ยสัตว์ในชุมชน ไก่ หมู
7. การจัดตั้งกองทุน วัคซีน/ยา เพื่อลดอัตราการตายของสัตว์ที่เลี้ยง
8. การใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต
9. การจัดสรรพื้นที่ที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการปลูกพืช 3 ระยะ (ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว)

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 1/63 องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองนอก อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย				
ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	77.358	22.642	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	71.698	26.415	1.887	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	64.151	32.075	3.774	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	79.245	20.755	-	-
วิทยากรมีความรู้	81.132	18.868	-	-
สถานที่อบรม	77.358	20.755	1.887	-
สถานที่พัก	73.585	26.415	-	-
อาหารและเครื่องดื่ม	84.906	15.094	-	-

หมายเหตุ มีผู้ส่งแบบประเมิน 53 คน จาก 56 คน